

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA KEMI-TORNIONLAAKSON KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ LAPPIAN VÄLINEN SOPIMUS STRATEGIAKAUDELLE 2026-2029

1. Sopimuksen tausta

- Kansalliset ammatillisen koulutuksen tavoitteet
- Tilannekuva koulutuksen järjestäjän toimintaympäristöstä ja sen ennakoidusta kehityksestä
- Koulutuksen järjestäjän ensisijainen toiminta-alue

Sopimusvalmistelu on tehty yhteistyössä seuraavien keskeisten sidosryhmien kanssa:

Kaikki P-alueen koulutuksen järjestäjät (pl. Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä), Suomen Diakoniaopisto, Koulutuskeskus Nord, Lapin ammattikorkeakoulu, Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu, Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappian omistajakunnat, työllisyysalueet Meri-Lappi sekä Tunturi-Lappi + Pello, Lappian henkilöstö ja päättäjät, Lapin eri yhteistyöryhmät, (mm. johdon strategiafoorumi, Lapin kauppakamari, Lapin yrittäjät, Elinvoimakeskus, Lapin yliopisto, Lapin kaupungit, kuntajohtajaverkoston puheenjohtajakunta, koulutuskumppanuusverkosto, ennakointiklusterien puheenjohtajat, koulutuksen yhteistyöryhmä, Lapin jatkuvan oppimisen strategiatyö), Haaparannan kunta, tapahtumien, kyselyiden ja kumppanuussopimusten kautta osallistaminen (mm. Lapin työelämä 360° -tapahtuma, työpaikkakysely, henkilöstö- ja luottamushenkilökysely, Outokumpu Oyj), Lapin hyvinvointialue, keskustelut Luonnonvara-alojen johtajien ja Konservatorioliiton jäsenten kesken sekä MTK:n kanssa.

2. Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappian strategian keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet suhteessa ammatillisen koulutuksen kansallisiin tavoitteisiin, toimintaympäristön muutoksiin ja järjestäjän ensisijaiseen toiminta-alueeseen sopimuskaudella

a) Vaikuttavuustavoitteet

- Ohjaamme ja tuemme opiskelijoitamme hyvän elämän polulla
- Osaamisen ja elinvoiman vahvistajana palvelemme ja kehitämme työelämää

b) Toiminnalliset tavoitteet

- Opiskelijoiden hyvinvoinnin ja toimintakyvyn parantaminen
  - Edistetään opiskelijoiden mielen hyvinvointia ja osallisuutta sekä terveellisiä elintapoja oppimisympäristöissä.
  - Parannetaan opiskelijoiden opintoihin kiinnittymistä (eroamisen vähentäminen).
  - Vahvistetaan TKI- ja hanketoimintaa painopisteenä opiskelijoiden hyvinvoinnin ja liikunnallisen elämäntavan kehittäminen.

- Jatkosijoittumisen parantaminen. Parannetaan työllistymistä kaivosalalla, tieto- ja viestintätekniikassa, joilta valmistuneet työllistyvät heikosti huolimatta alan osaajatarpeesta.
  - Parannetaan henkilöstön uraohjausosaamista ja kehitetään uraohjausprosessia.
  - Muotoillaan koulutustarjontaa ja koulutusten sisältöjä elinkeinoelämän muuttuviin tarpeisiin (energia-, turvallisuus-, logistiikka- ja teknologiaosaamisen) sekä kehitetään jatkuvan oppimisen tarjontaa huomioiden erityisesti tutkinnon osat ja osaamiskokonaisuudet.
  - Lisätään jatko-opintoihin ja korkeakouluväyläopintoihin osallistuvien määrää.
  - Vahvistetaan TKI- ja hanketoimintaa painopisteinä mm. monimuotoisen työelämän tukeminen, yhdenvertaiset koulutuspolut, työllistymisen edistäminen sekä uusien koulutustuotteiden kehittäminen.

- Opetuksen laadun parantaminen
  - Kasvatetaan opiskelijoista vastuullisuutta ymmärtäviä kansalaisia.
  - Kehitetään opetusta ja ohjausta oppivelvollisille ml. työpaikalla järjestettävän koulutuksen ohjaus, huomioiden opiskelijoiden henkilökohtaiset ohjauksen ja opetuksen tarpeet.
  - Parannetaan koulutuksen saavutettavuutta Lapin alueella mm. Liki-Lappia mallilla.

- Kansainvälisyyden kehittäminen
  - Kehitetään ja yhtenäistetään kansainvälisten opiskelijoiden koulutusprosessia siten, että se toteutuu vastuullisesti, läpinäkyvästi ja hallitusti koko koulutuspolun ajan.

c) Toimenpiteet ja niiden ajoittuminen

- Opiskelijoiden hyvinvoinnin ja toimintakyvyn parantamiseen liittyvät toimenpiteet:
  - Valmistellaan ja toimeenpannaan Lappian hyvinvointiohjelma (strateginen ohjelma), 2026.
  - Rakennetaan yhteisö, jossa hyvä on normi, edistämällä turvallista oppilaitosympäristöä ja positiivista vuorovaikutusta sekä henkilöstön osaamista, 2026–2029.
  - Tehdään suunnitelma terveellisten elintapojen vahvistamiseksi, tuetaan vapaa-ajan hyvinvointia sekä liikunnallisuutta (työkykypassi ja Lappian elämän tuunauskonsepti).
  - Tehostetaan opiskelijoiden kiusaamiseen ja häirintään puuttumista.
  - Vahvistetaan opiskelijoiden resilienssiä, sosiaalisia taitoja ja vuorovaikutustaitoja sekä edistetään opiskelijoiden psyykkistä hyvinvointia ja opiskeluhuollon yhteistyötä.
  - Lisätään opiskelijoiden yhteisöllisyyttä ja osallistamista oppilaitoksen toiminnan kehittämisessä.

- Jatkosijoittumisen parantamiseen liittyvät toimenpiteet:
  - o Toimeenpannaan Lappian Ennakointi ja työelämäkumppanuus -ohjelma (strateginen ohjelma), 2026–2027.
  - o Parannetaan valmistuvien ja vastavalmistuneiden opiskelijoiden työllistymistä kehittämällä toimintamalli työllistymisen edistämiseen osaksi koulutuksen järjestäjän pysyvää toimintaa, sekä vahvistamalla työelämäyhteistyötä ja työllistymisen vaikuttavuuden seuranta yhteistyötahojen kanssa 2026–2029.
  - o Kehitetään valmistuneiden sijoittumisen kartoittamista ja annetaan vaikuttavampaa jälkiohjausta työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen parantamiseksi.
  - o Parannetaan opiskelijoiden työelämätaitoja sekä ammattialojen ja työelämän tuntemusta. Edistetään oppisopimuskoulutusta koulutusaloilla ja oppisopimuksen käyttöä erityisesti opintojen loppuvaiheessa, 2026–2029.
  - o Tarkastellaan säännöllisesti koulutustarjontaa väestökehitys huomioiden ja kehitetään digitaalisia työkaluja koulutustarjonnan arviointiin, kohdentamiseen ja opiskelijavalintaprosessiin (harkinnanvaraisen rahoituksen avulla), 2026–2029.
  - o Kehitetään jatko-opintoväyliä korkeakouluihin ja kasvatetaan väyläopintoihin ilmoittautuneiden ja jatko-opintojen aloittaneiden määrää. Vahvistetaan Lapin ammattikorkeakoulun väylän brändiä Lappian, Rovaniemen koulutuskuntayhtymän ja Lapin ammattikorkeakoulun yhteistyönä, 2026–2029. (harkinnanvaraisen rahoituksen avulla).
  - o Tunnistetaan työelämän tarpeita Lappilainen koulutuskumppanuus -yhteistyössä ja kehitetään niiden perusteella koulutustuotteita tai työelämää tukevia kehittämishankkeita, 2026–2029.

- Opetuksen laadun parantamiseen liittyvät toimenpiteet:
  - o Pedagogisen ohjelman ja kestävä kehityksen ohjelman toimeenpano (strategiset ohjelmat), 2026–2029.
  - o Opetuksen ja ohjauksen laadun ja määrän kehittämiseksi vahvistetaan koulutussuunnittelua ja opetuksen toteutusta sekä vähennetään laatueroja (mm. oppitunnin pituus, työpäivän pituus, työviikon pituus), 2026–2029.
  - o Parannetaan opiskelijan opintojen etenemisen seuranta, 2026.
  - o Lisätään henkilöstön työelämäjaksoja ja tutustumispäiviä toisiin oppilaitoksiin, 2027–2029.
  - o Ajasta ja paikasta riippumattoman koulutustarjonnan kehittäminen Lapin alueella, LikiLappia, harkinnanvarainen rahoitus, 2027–2029.
  - o Kehitetään osaamista, koulutuksia ja oppimisympäristöjä. tulevaisuusnäkökulmasta mm. energia, logistiikka ja hyvinvointi, 2026–2029.
  - o Tiivistetään säännöllistä yhteistyötä toiminta-alueen koulutuksen järjestäjien kanssa Lapin koulutustarjonnan ja asiakasrajapintojen prosessien kehittämiseksi 2026–2029.

- Kansainvälisyyden lisäämiseen liittyvät toimenpiteet:
  - Kehitetään uusia tapoja tukea ja ohjata opiskelijoita, joiden äidinkieli on muu kuin suomi.
  - Selvitetään toiminta-alueen tarvetta englanninkielisiin tutkintoihin, vuosi 2026.
  - Selvitetään mahdollisia yhteistyörakenteita Suomen ja Ruotsin raja-alueella (yhtenäinen työssäkäyntialue) osaamistarpeisiin vastaamiseksi, 2027–2028.
  - Lisätään opiskelijoiden kansainvälisten vaihtojaksojen määrää

3. Harkinnanvarainen rahoitus

Tämän sopimuksen kohdassa 2 asetettujen tavoitteiden saavuttamisen tukemiseksi opetus- ja kulttuuriministeriö tulee kohdentamaan strategiakaudella 2026–2029 harkinnanvaraista rahoitusta koulutuksen järjestäjälle julkisen talouden suunnitelman 2027–2029 puitteissa. Harkinnanvarainen rahoitus myönnetään strategiakaudella vuosittain kunkin vuoden talousarvion määrärahasta, mikäli eduskunta vahvistaa talousarvioehdotuksen.

TOIMENPIDE/TAVOITE	2026 €	2027 €	2028 €	2029 €	YHTEENSÄ €
Jatkosijoittumisen parantaminen: työllistymisen kehittämisen toimintamalli, jatko-opinnot korkeakouluihin	84 000	200 000	200 000	175 000	659 000
Opetuksen laadun kehittäminen: Liki-Lappia toimintamallin kehittäminen		210 000	210 000	210 000	630 000
YHTEENSÄ €	84 000	410 000	410 000	385 000	1 289 000

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi lisäksi kohdentaa koulutuksen laadun kehittämiseen, riittävän opetuksen ja ohjauksen turvaamiseen sekä työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen tukemiseksi harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta.

4. Seuranta

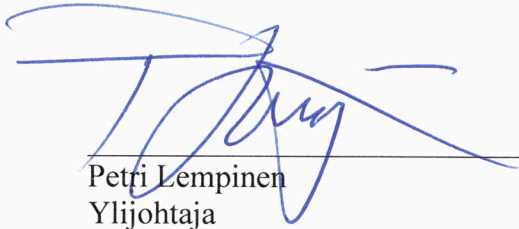
Sopimuksessa sovittujen tavoitteiden ja toimenpiteiden väliarviointi toteutetaan toukokuussa 2028 pääosin valtakunnallisista tietovarannoista saatavien indikaattoritietojen pohjalta.

Mikäli väliarvioinnissa koulutuksen järjestäjä ei näyttäisi saavuttavan tässä sopimuksessa sovittuja tavoitteita tai suunta ei näyttäisi toivottavalta ja tilanne johtuisi pääsääntöisesti koulutuksen järjestäjästä riippumattomista syistä, voitaisiin tavoitteita ja toimenpiteitä muuttaa kesken strategiakauden.

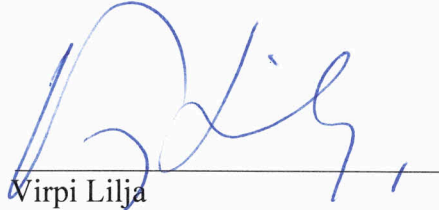
Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia ovat sopineet edellä mainituista kohdista 2–4.

Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on laadittu kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Petri Lempinen
Ylijohtaja
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Virpi Lilja
Kuntayhtymän johtaja/rehtori
Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia